

Till Mölndals Stad
Stadsbyggnadsförvaltningen

Planbeskrivning tillhörande detaljplan för Lunnagården inom västra Mölndal Dnr. PU 46/16

Mölndals Naturskyddsförening lämnar följande yttrande

Naturvårdsverket konstaterar att utvecklingen går åt fel håll för ekosystemens återhämtning och bevarandet av biologisk mångfald. Detta trots åtgärder, nationella mål och internationella åtaganden. Naturliga livsmiljöer har minskat och naturen har blivit allt mer fragmenterad genom mänsklig exploatering och intensifierat brukande.

En förutsättning för att djur och växter ska kunna leva och sprida sig i landskapet är att deras livsmiljöers kvalitet är tillräckligt god och ytan är tillräckligt stor. Ofta är utrymmet för litet och avstånden mellan områden för stora. Det behövs bättre möjlighet till spridning för arter mellan olika naturområden i landskapet.

Grön infrastruktur bygger på insikten om att artrikedom och populationsstorlek generellt sett ökar med områdenas storlek och kvaliteter, och minskar med ökad isolering och fragmentering. Fragmenteringen av landskapet är en av de största utmaningarna för grön infrastruktur. Klimatförändringarna är ytterligare ett allvarligt hot mot biologisk mångfald. För att miljömålen ska kunna nås behöver de ekologiska sammanhangen i landskapet och den gröna infrastrukturen stärkas.

Det gröna stråket

Aktuellt planområde Lunnagården ligger mellan naturreservaten Sandsjöbacka och Änggårdsbergen. Området har beslutats som riksintresse för friluftsliv, detta har redovisats i den Fördjupade Översiktsplanen. Ett grönstråk i västligt läge som omfattar hela Lilla Fässbergsdalen och sträcker sig över Fässbergsdalen och aktuellt planområde Lunnagården förbinder de två naturreservaten.

I Naturvårdsverkets karta över skyddad natur finns stråket, västligt, markerat. Området utgör en av de s.k. "Gröna Kilarna" i Göteborgsregionen och har beskrivits som "Tremilaparken" i LONA-projektet för Slottskogen – Sandsjöbackakilen. Det har en ekologisk nyckelfunktion.

Värt att notera är att sedan 2012 har stora grönstrukturer i Sisjöområdet och i Balltorp exploaterats för bostäder och verksamheter. Grönstrukturer och livsmiljöer för flora och fauna har minskat. Belastningen på miljön har ökat. Det innebär att funktionell planering av grönstråket och en ekodukt över Söderleden har en mycket stor betydelse.

En av utredningar som bilagts planbeskrivningen är "Grönstråksutredning Fässbergsdalen – underlag till detaljplan, Radar och Calluna, 2017-12-21. I denna lanseras ett grönstråk i östligt läge. Detta finner vi anmärkningsvärt. Är det så att denna utredning inte gjorts förutsättningslöst utan baserats på en vid tiden önskad placering av bebyggelse (ej beslutad) i Lilla Fässbergsdalen och inte på grönstråkets krav på ekologisk funktionalitet?

När vi sedan granskar "PM Förprojektering Lunnagårdsgatan inkl MUR, Markera 2019-11-08" Blir vi bekymrade. Figurer i handlingen visar placering av ekodukt i östligt läge. Med mynning öster om Brudberget! Ett sådant läge för ekodukten är inte funktionellt. Markera har byggt sin förprojektering på Radar/Callunas grönstråksutredning.

Ett tillräckligt stort område runt ekodukten måste fredas. Det är viktigt att landskapet "flyter" över vägen i en obruten kedja för att funktionen ska bli optimal. Därför är planens intention att grönstråket ska fortsätta genom nyanlagda verksamhetsområden och över nyanlagd väg, som skär rakt genom området, minst sagt förvånande. I planbeskrivning gällande vägen, den s.k. Lunnagårdslänken, står att vägen på ett ställe i "grönstråket" ska smalnas av. Det är ett ytterst missvisande påstående, motorfordon kommer genom hela området att köra på en väg som är 7 meter bred! Presenterade förslag på ekodukt och grönstråk är inte funktionella.

Sisjöområdet

En stor expansion och utveckling har skett och fortsätter att ske. En omfattande produktion av bostäder i nyexploaterade markområden som t.ex. "Sisjödal" (flera aktörer bygger bostadsrätter, hyresrätter och småhus) har skett.

I Handelsområdet Sisjön tillkommer nya verksamheter, stora affärskedjor, kontorshotell.

Syftet med planen är att möjliggöra utveckling av ett nytt verksamhetsområde. Det sägs att det finns ett stort behov av verksamhetsområden och att det inte kan göras på någon annan plats. Kommunen har emellertid inte hänvisat till några underlag eller uppgifter som stödjer detta.

Vem är exploatören, Brudberget Balltorp Invest AB? Vilka företag/branscher är aktuella.

Kommunen har felaktigt bedömt att det inte föreligger någon betydande miljöpåverkan. Området, dess biologiska mångfald, kulturarv och landskap, kommer genom markexploatering att utsättas för stor miljöpåverkan. Området ligger i ett kritiskt avsnitt för grönstrukturen och har en ekologisk nyckelfunktion som enda förbindelselänk mellan Änggårdsbergen och Sandsjöbacka.

Trafikverket har här, sedan länge, planer på en ekodukt. Länsstyrelsen, som fått regeringens uppdrag att verka för gröna stråk och att motverka barriäreffekter, är angelägna om att fullfölja detta. Kommunen måste enligt vår mening ta fram en *Miljökonsekvensbeskrivning, MKB*.

Ett Nollalternativ saknas

Vi anser att Mölndals stad ska redogöra för planens påverkan i jämförelse med ett s.k. nollalternativet.

Miljö Kultur Historia

Det öppna jordbrukslandskapet har många miljömässiga kvaliteter och utgör samtidigt en viktig länk till dalgångens historiska utveckling. Det skapa en förståelse för det tidigare agrara landskapet som präglade hela Fässa bergsdalen. Det krävs därför en helhetssyn på förvaltningen av landskapet så att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras tillgång till det.

Mölnalds Naturskyddsförening motsätter sig detaljplanen i dess helhet av följande skäl:

- ✘ Planförslaget är inte i överensstämmelse med Miljömålen.
- ✘ Klart olämpligt med tanke på riksintressen och områdets ekologiska nyckelfunktion som enda förbindelselänk mellan Änggårdsbergen och Sandsjöbacka. Vägdragningen genom detaljplanen skär effektivt av förbindelsen.
- ✘ Exploatering sker av jordbruksmark, som är av nationell betydelse. Kommunen har inte hänvisat till några underlag eller uppgifter som stödjer varför jordbruksmark måste exploateras just här.
- ✘ Området utgör en viktig länk till dalgångens historiska utveckling. Det skapa en förståelse för det tidigare agrara landskapet som präglade hela Fässbergsdalen. Det utgör en viktig del i Mölnalds historia. Det krävs därför en helhetssyn på förvaltningen av landskapet så att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras tillgång till det.
- ✘ Kommunen har felaktigt bedömt att det inte behövs någon MKB (miljökonsekvensbeskrivning)

Hög tid för Mölnalds Stad att leva upp till Vision Mölnald 2022 och dess fokusområde: En Modig Stad med En Tydlig Historia

Referenser:

Miljöbalken

Miljöbalken 3 kapitel 6 §, Riksintresse för naturvård och friluftsliv

Sveriges miljömål: Uppföljning 2019, ISBN 978-91-620-6890-5

Naturvårdsverket Boverket: Grön infrastruktur och fysiskplanering, ISBN 978-91-620-8843-9

Naturvårdsverket: Handbok med allmänna råd om miljöbedömning av planer och program ISBN 978-91-620-0159-9

Naturvårdsverket: Karta över skyddade områden

Mölnalds Miljömål 2022

Mölnalds Kulturmiljöprogram

Naturvårdsplan Mölnalds Stad

Göteborgs Naturhistoriska Museum Årstryck 2014: Grönstruktur i tätorten – tillgång eller hinder vid samhällsplanering av Leif Lithander

Mölnald 2020-02-26

Mölnalds Naturskyddsförening

Inger Schale

Ordförande